

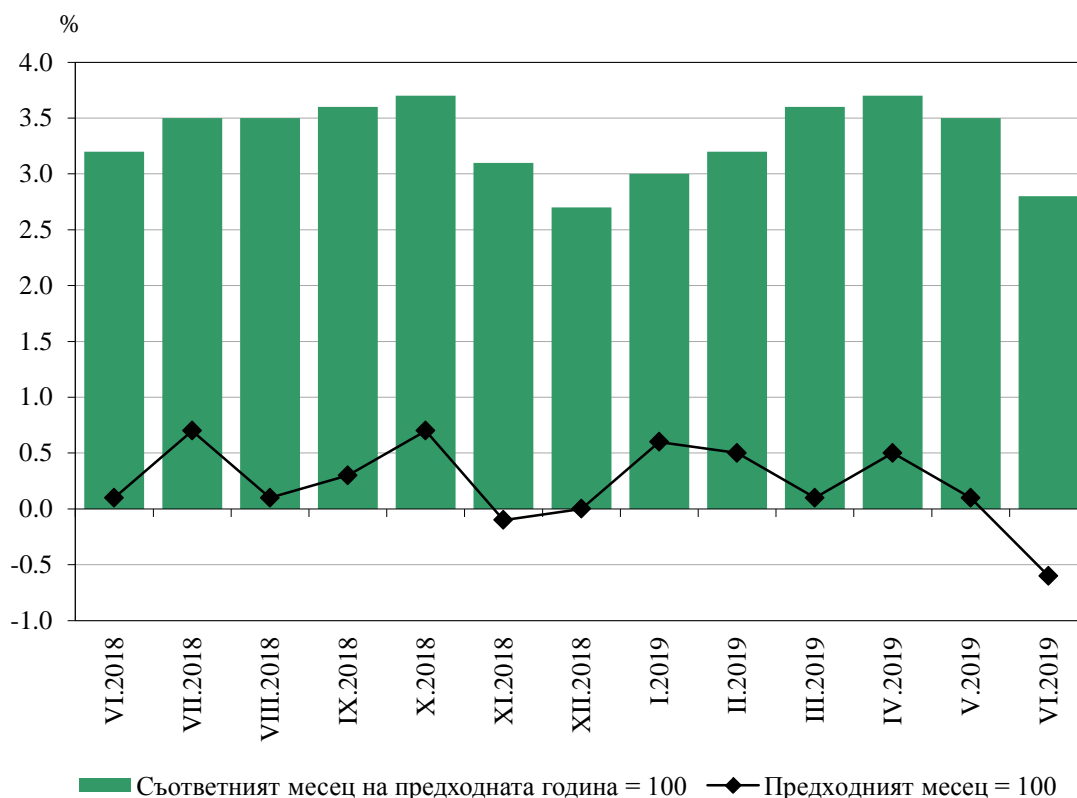
ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ЮНИ 2019 ГОДИНА

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени за юни 2019 г. спрямо май 2019 г. е 99.4%, т.е. месечната инфлация е минус 0.6%. Инфлацията от началото на годината (юни 2019 г. спрямо декември 2018 г.) е 1.2%, а годишната инфлация за юни 2019 г. спрямо юни 2018 г. е 2.8% (фиг. 1, табл. 1 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода юли 2018 - юни 2019 г. спрямо периода юли 2017 - юни 2018 г. е 3.3%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През юни 2019 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - намаление с 1.8%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.8%;
- облекло и обувки - намаление с 0.3%;

- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - цените остават на равнището от миналия месец;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с 0.6%;
- здравеопазване - увеличение с 0.1%;
- транспорт - намаление с 0.7%;
- съобщения - намаление с 1.2%;
- развлечения и култура - намаление с 1.1%;
- образование - цените остават на равнището от миналия месец;
- ресторанти и хотели - увеличение с 1.5%;
- разнообразни стоки и услуги - намаление с 0.5%.

През юни 2019 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: брашно - с 0.3%, месо от домашни птици - с 0.5%, прясна и охладена риба - с 0.5%, извара - с 0.7%, яйца - с 2.8%, млечни масла - с 0.9%, други пресни плодове (череша и ягоди) - с 22.5%, домати - с 24.5%, краставици - с 14.4%, зеле - с 25.3%, пипер - с 25.7%, зрял лук и чесън - съответно с 8.5 и 3.1%, кореноплодни зеленчуци (моркови и червено цвекло) - с 2.4%, зрял боб - с 0.5%, леща - с 0.8%, картофи - с 25.3%, шоколад и шоколадови изделия - с 1.3%, сладолед - с 3.6%, сол - с 0.6%, пресни зеленчукови подправки - с 5.1%, кафе - с 0.2%, минерална вода - с 2.6%, плодови сокове - с 0.1%, и други.

През юни 2019 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 0.3%, бял хляб - с 0.7%, хляб „Добруджа“ - с 1.2%, месо от едър рогат добитък - с 0.8%, свинско месо - с 3.1%, малотрайни и трайни колбаси - съответно с 2.3 и 0.4%, мляно месо (кайма) - с 1.9%, пълномаслено и нискомаслено прясно мляко - съответно с 0.6 и 0.1%, кисели млека - с 0.3%, сирене - с 1.0%, маргарин - с 2.0%, олио - с 3.0%, ябълки - с 5.4%, цитрусови и южни плодове - със 7.0%, маслини - с 1.6%, гъби - с 3.0%, захар - с 1.2%, оцет - с 0.2%, газирани напитки - с 1.4%, ракии - с 0.7%, вина - с 0.2%, бира - с 2.7%, и други.

През юни 2019 г. в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: облекло - с 1.0%, газообразни и течни горива за битови нужди - съответно с 0.3 и 1.6%, въглища - с 1.1%, дърва - с 0.5%, хладилници - с 0.4%, перални и съдомиялни машини - с 0.1%, климатични инсталации - с 1.8%, дизелово гориво - с 1.7%, автомобилен бензин А95Н - с 1.4%, автомобилен бензин А98Н - с 1.1%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 2.9%, телевизори - с 1.4%, градинарство и цветарство - съответно с 0.4 и 2.6%, продукти за лична хигиена - с 2.2%, козметични продукти - с 0.4%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: цигари - с 0.5%, обувки - с 0.9%, материали за ремонт и поддържане на жилище - с 0.6%, мебели - с 1.3%, бойлери - с 3.7%, препарати за почистване на съдове - с 1.0%, прахове за пране - с 2.0%, международни полети - с 8.4%, кина и театри - с 1.5%, услуги в ресторанти и подобни заведения - с 0.6%, услуги по краткосрочно настаняване - с 10.1%, и други.

През юни 2019 г. цените на лекарствените продукти и на лекарските услуги са се увеличили съответно с 0.1 и 0.9%, а цените на стоматологичните услуги остават на равнището от предходния месец.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени за юни 2019 г. спрямо май 2019 г. е 100.0%, т.е. месечната инфлация е 0.0%. Инфлацията от началото на годината (юни 2019 г. спрямо декември 2018 г.) е 1.5%, а годишната инфлация за юни 2019 г. спрямо юни 2018 г. е 2.3% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода юли 2018 - юни 2019 г. спрямо периода юли 2017 - юни 2018 г. е 3.0%.

Според ХИПЦ през юни 2019 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - намаление с 1.3%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.7%;
- облекло и обувки - намаление с 0.4%;
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - цените остават на равнището от миналия месец;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с 0.5%;
- здравеопазване - увеличение с 0.1%;
- транспорт - намаление с 0.2%;
- съобщения - намаление с 1.2%;
- развлечения и култура - намаление с 0.7%;
- образование - цените остават на равнището от миналия месец;
- ресторанти и хотели - увеличение с 4.0%;
- разнообразни стоки и услуги - намаление с 0.1%.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Индексът на цените за малката кошница за юни 2019 г. спрямо май 2019 г. е 98.7%, а от началото на годината (юни 2019 г. спрямо декември 2018 г.) е 101.6% (табл. 3 от приложението).

През юни 2019 г. цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - намаление с 2.7%;
- нехранителни стоки - намаление с 0.1%;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 от началото на 2016 г. беше сменена базисната година за ХИПЦ и всички индекси се изчисляват и публикуват при база 2015 година. Динамичните редове са преизчислени при новата базисна година и са публикувани на сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за юни 2019 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла 2018	VI.2019		
		предходният месец = 100	декември 2018 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	99.4	101.2	102.8
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	30.283	98.2	103.1	104.6
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.957	100.8	100.9	102.5
03 Облекло и обувки	4.164	99.7	99.7	99.4
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	17.139	100.0	100.4	104.1
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	4.890	100.6	101.2	101.4
06 Здравеопазване	6.762	100.1	100.5	100.7
07 Транспорт	9.736	99.3	103.7	99.6
08 Съобщения	5.263	98.8	97.1	98.7
09 Развлечения и култура	5.478	98.9	94.1	103.4
10 Образование	0.441	100.0	101.0	102.6
11 Ресторанти и хотели	6.013	101.5	103.5	105.4
12 Разнообразни стоки и услуги	4.875	99.5	100.5	102.1
Хранителни стоки	31.550	98.4	103.0	104.6
Нехранителни стоки	35.206	99.7	101.0	100.7
Обществено хранене	5.363	100.6	102.5	105.1
Услуги	27.881	100.0	99.3	103.0

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за юни 2019 година

Потребителски групи	Тегла 2017	VI.2019			
		2015 = 100	предходният месец = 100	декември 2018 = 100	съответният месец от предходната година = 100
	%	%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	104.73	100.0	101.5	102.3
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	218.722	109.72	98.7	103.1	104.5
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	63.672	108.32	100.7	100.9	102.4
03 Облекло и обувки	36.738	99.30	99.6	99.8	99.8
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	109.578	109.03	100.0	100.6	104.2
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	59.339	100.84	100.5	100.9	101.2
06 Здравеопазване	72.663	101.20	100.1	100.5	100.7
07 Транспорт	154.714	98.31	99.8	102.8	99.5
08 Съобщения	56.326	91.35	98.8	97.1	96.4
09 Развлечения и култура	72.406	98.68	99.3	96.6	102.1
10 Образование	13.638	112.22	100.0	100.8	102.5
11 Ресторанти и хотели	84.977	117.75	104.0	105.9	106.3
12 Разнообразни стоки и услуги	57.227	108.49	99.9	100.9	104.3

Таблица 3

Верижни индекси на цените за малката кошница от 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от домакинствата за юни 2019 година

Потребителски групи	Тегла 2018	(Проценти)
		VI.2019 предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	98.7
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	48.694	97.3
Облекло и обувки	3.751	100.2
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	28.306	99.9
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	2.292	101.2
Здравеопазване	10.456	100.1
Транспорт	1.408	99.9
Съобщения	0.287	100.0
Развлечения и култура	0.607	100.0
Разнообразни стоки и услуги	4.199	99.1
Хранителни стоки	48.694	97.3
Нехранителни стоки	29.427	99.9
Услуги	21.879	100.0